

УДК 614.841.3

Степаненко В.О. викладач кафедри пожежної і техногенної безпеки об'єктів та технологій

(Національний університет цивільного захисту України, м. Черкаси, Україна)

АНАЛІЗ РИЗИКІВ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА АВТОМОБІЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБАХ

Пожежі на колісних транспортних засобах виникають під час їх експлуатації, ремонту, внаслідок дорожньо-транспортних пригод і підпалів, на стоянках, під час проведення випробувань нових зразків і моделей транспортних засобів. Відомо, що на величину наслідків від пожеж (травмування та загибель людей, матеріальні збитки) впливає ефективність системи протипожежного захисту [1].

Особливості пожежної небезпеки автотранспортних засобів полягають в тому, що в обмежених об'ємах зосереджені вузли та агрегати із високими робочими температурами та розгалужена система електропроводників, які у випадку несправності можуть спричинити пожежу. Для виникнення пожежі необхідний досить потужний тепловий імпульс, який викличе нагрівання речовини або матеріалу та спричинить загоряння. Так як майже кожна друга пожежа автотранспортних засобів пов'язана із електричним струмом [2]. Сучасні автомобілі обладнані системами діагностики, які можуть виявляти потенційні проблеми ще до їхнього виникнення. Наприклад, датчики температури і тиску можуть сигналізувати водію про ненормальні показники, що дозволяє вжити заходів до того, як ситуація стане критичною.

Новітні технології включають використання матеріалів, які мають вогнестійкі властивості. Це стосується не лише кузова автомобіля, але й внутрішніх компонентів, таких як оббивка сидінь та панелей. Виробники все частіше використовують композитні матеріали, які не тільки легші, але й менш схильні до займання.

Впровадження автоматизованих систем гасіння пожеж є важливим кроком у підвищенні пожежної безпеки автомобілів. Такі системи можуть бути активовані автоматично при виявленні диму або аномальної температури, що дозволяє швидко локалізувати осередок вогню і запобігти його розповсюдженню. Це особливо актуально для електромобілів, де ризик займання може бути більшим через специфіку акумуляторних систем.

Сучасні технології зв'язку також відіграють важливу роль у забезпеченні пожежної безпеки. Автомобілі можуть бути оснащені системами GPS та мобільного зв'язку, які дозволяють оперативно передавати інформацію про надзвичайну ситуацію рятувальним службам. Це забезпечує швидке реагування на випадки займання і зменшує час прибуття допомоги.

Не менш важливим є навчання водіїв та пасажирів основам пожежної безпеки. Сучасні автомобільні школи та організації проводять тренінги, які включають інструктажі щодо дій у випадку пожежі. Це знання може врятувати життя у критичній ситуації.

Список використаних джерел:

1. Гаврилюк А. Ф. Пожежна небезпека колісних транспортних засобів : монографія. Львів, *Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*, 2018. 46 с.
2. Гудим В. І., Гаврилюк А. Ф., Дурнота Т. В. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій. *Аналіз ізоляції електропроводників бортових мереж автомобілів за рівнем пожежної небезпеки*. 2013. С. 118.